



TORNION KAUPUNKI

Tekniset palvelut

Kaavoitus ja mittaus

KOIVULUOTO "ARCTIO" – lausunnot ja mielipiteet

Yhteenveto Koivuluodon "Arctio" asemakaavan ja asemakaavamuutoksen vireilletulovaiheen kuulemisessa saaduista lausunnoista ja mielipiteistä sekä kaavanlaatijan vastineet niihin. Nähtävilläoloaikana (22.1. – 24.3.2025) Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettiin 9 lausuntoa ja 2 mielipidettä (Suomeksi). Nähtävilläoloaikana järjestettiin kansainvälinen kuuleminen Ruotsiin, josta annettiin 10 lausuntoa.

Viranomaislausunnot

Lapin liitto 24.3.2025	Kaavanlaatijan vastine
<p>Lapin liiton näkemys Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on tuotu esille Länsi-Lapin maakuntakaavan suunnittelualueetta koskevat merkinnät ja määräykset. Lapin liiton virasto toteaa, että kaavoitushanke on maakuntakaavan mukainen ja toteuttaa hyvin Länsi-Lapin maakuntakaavan tavoitteita.</p>	<p>Todetaan</p>
<p>Meri-Lapin ympäristöpalvelut 6.3.2025</p>	
<p>Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta esittää huomioitavaksi seuraavaa koskien vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen</p> <p>Rakennuksia ja toimintoja kaava-alueelle suunniteltaessa tulee ottaa huomioon riittävä suojaetäisyys asuinrakennuksiin ja vapaa-ajan asuntoihin nähden melu-, ään-, hiukkas-, pöly- ja hajuhaittojen ehkäisemiseksi, ympäristön viihtyvyyden turvaamiseksi ja mahdollisten muiden terveyshaittojen minimoimiseksi huomioiden mahdolliset onnettomuusriskit ja turvallisuusnäkökohdat. Suojaetäisyyden tulisi olla vähintään 500 metriä häiriintyviin kohteisiin, ja alueella sijaitsevaa puustoa ja muuta kasvillisuutta tulisi säilyttää mahdollisimman paljon. Asutuksen läheisyyteen tulee sijoittaa vain sellaisia toimintoja, jotka eivät aiheuta terveys- ja viihtyvyyshaittaa eivätkä ympäristöhaittoja.</p> <p>Meluhaittojen ehkäisemiseksi tulee ottaa huomioon Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) ja asumisterveysasetuksen (545/2015, liite 2) melun toimenpiderajat. Melun leviämistä kuvaavat melumallinnukset tulee toteuttaa laadukkaasti ja riittävällä tarkkuudella (ympäristömeluselvitys) huomioiden myös Outokummun terästehtaan ja liikenteen vaikutukset. Selvityksessä tulee huomioida lisäksi pienitaajuisten melun vaikutus ja merkitys lähialueen asutukselle. Asuinalueille mahdollisesti aiheutuvia äänihaittoja voitaisiin vähentää melusteillä.</p>	<p>Lähimpään asutukseen on yli 700 metriä matkaa T/kem-alueelta Puuluodon asutusalueelle. Asutuksen läheisyyteen on osoitettu teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY).</p> <p>Melumallinnokset tehdään tarvittaessa, kun tiedetään alueelle tulevan toiminnan luonne ja vaikutukset luvitusvaiheessa. Yleiskaavassa on osoitettu asemakaavoitettavalle alueelle meluntorjuntarakenteet, jotka suojaavat loma-, asuin- ja ympäröiviä linnustoalueita.</p>

<p>Kaava-alueella on tarpeen selvittää, esiintyykö alueella vedenhankintakäyttöön soveltuvia pohjavesialueita ja huomioida myös mahdollisesti lähialueen olemassa olevat vesikaivot ja niiden käyttö sekä arvioida vaikutukset veden laatuun ja määrään. Pohjavettä ei saa pilata eikä sen laatua vaarantaa.</p> <p>Rakennuksia ja toimintoja kaava-alueelle sijoitettaessa tulee huomioida myös haitallisten aineiden päästöt ilmaan, pienhiukkaspäästöt ja laskeumat sekä laatia ilmapäästöjen leviämismallinnus ja arvioida päästöjen merkitys lähiympäristöön.</p> <p>Terveysuojelu: Terveysuojelun periaatteiden mukaisesti elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Terveysuojelulain tarkoituksena on ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa (terveysuojelulaki 763/1994, 1 ja 2 §).</p>	<p>Kaavoitettava alue ei sijaitse luokitellun pohjavesialueen läheisyydessä. Lähin pohjavesialue sijaitsee Tornion Kyläjoella. Linnuntietä matkaa n. 6,5 km.</p> <p>Mikäli tuleva toiminta edellyttää ympäristölupaa, tutkitaan lausunnossa mainitut asiat siinä yhteydessä.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Tornionlaakson museo 24.3.2025</p>	
<p><i>Suunnittelualan kaavatilanne ja rakennettu kulttuuriympäristö</i></p> <p>Kaavoitettava alue sijoittuu Länsi-Lapin maakuntakaavan (2015) alueelle ja Tornion kaupungin keskeisen kaupunkialueen yleiskaavamuutos ”Arctio” (2020). Alueella ei ole asemakaavaa lukuun ottamatta Röyttän 17. kaupunginosan korttelia 1 (2014). Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on tunnistettu osa aluetta koskevista maakuntakaavamerkinnöistä. Maa- ja metsätalousvaltaisen alueen (M) lisäksi maakuntakaavassa suunnittelualaue on osoitettu osittain Teollisuusalueeksi (T) ja osittain Luonnonsuojelualaueksi (SL).</p> <p>Yleiskaavassa alue on jaettu ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimistojen alueeksi (TT), teollisuus- ja varastoalueeksi, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY), virkistysalueeksi (V), virkistysalueeksi, joka turvaa Natura-alueen suojeluperusteita (V-1), suojaviheralueeksi (EV), luonnonsuojelualaueksi (SL), energiahuollonalueeksi (ET), vesialueeksi (W) ja ohjeelliseksi satama-alueeksi (LS). Röyttän kaupunginosan korttelissa 1 voimassa olevassa, muutettavassa asemakaavassa suunnittelualaue on osoitettu teollisuus- ja varstorakennusten korttelialueeksi, jolla on/jolle saa sijoittaa merkittävän vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen (T/kem).</p> <p>Tornion kaupungin keskeisen kaupunkialueen yleiskaavamuutoksen yhteydessä Museovirasto on toiminut kulttuuriympäristön suojelusta vastaavana viranomaisena. Suunnittelualaueelta on laadittu tuolloin Museoviraston lausunnon 4.9.2017 (MV/232/05.02.00/2017), edellyttämänä rakennetun kulttuuriympäristön kevyt selvitys sekä arkeologinen kulttuuriperinnön inventointi (Keskipohjanmaan arkeologiapalvelu, 2017). Rakennetun kulttuuriympäristön selvityksessä ei havaittu arvokkaita tai kaavassa huomioon otettavia rakennushistoriallisia kohteita eikä Museovirastolla ollut yleiskaavan muutosehdotukseen huomautettavaa rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman suojelun osalta (Museoviraston lausunnot 30.8.2019 ja 17.12.2019, MV/232/05.02.00/2017).</p>	<p>Todetaan.</p> <p>Todetaan.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>

<p>Kaavoitettavaa aluetta lähin valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristöjä (RKY2009) ovat Alatornion kirkko ympäristöineen ja Struven astemittausketju vajaan 4,5 kilometrin etäisyydellä pohjoisessa. Struven ketjun on Unescon maailmanperintökohde. Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Eteläisen Tornionlaakson maisemat (VAMA2021) sijaitsee noin 30 kilometriä ja lähin maakunnallisesti arvokas maisema-alue Liakan-jokivarren kulttuurimaisema (MAMA2016) vajaan 20 kilometriä suunnittelualueesta pohjoiseen.</p> <p>Lähin yleiskaavassa suojeltavaksi osoitettu rakennuskohde, Röyttän entinen koulu, sijaitsee Outokummun tehdasalueen länsiosassa vajaan kahden kilometrin päässä suunnittelualueesta. Lähin yleiskaavassa osoitettu Paikallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (sk/p) on Vanha Puuluoto välittömästi suunnittelualueen pohjoispuolella. Paikallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä koskevan yleiskaavamääräyksen mukaan Alueen perinteinen rakenne ja rakentamisen mittakaava tulee säilyttää. Kyläalueilla tiestön linjaukset ja vanhat pihapiirit viljelyksineen on pyrittävä säilyttämään. Uusia rakennuspaikkoja suunniteltaessa tulee noudattaa perinteistä sijoittelutapaa ja pihapiirin muodostusta. Alueella olevia rakennuksia ei saa purkaa ilman MRL 127 §:ssä mainittua lupaa. Asemakaavan mahdolliset vaikutukset tähän paikallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön tulee tunnistaa ja arvioida.</p> <p><i>Arkeologinen kulttuuriperintö</i></p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan arvioitavia vaikutuksia ovat muun muassa vaikutukset rakennettuun ympäristöön, maisemaan ja kaupunkikuvaan. Vaikutuksia tulee arvioida myös arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Suunnittelualueella suoritettiin arkeologinen inventointi vuonna 2017 (Keski-Pohjanmaan ArkeologiaPalvelu). Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta maa-alueella ei sijaitse tunnettuja muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäänöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Selvitykset arkeologisen kulttuuriperinnön osalta maa-alueilla ovat riittävät. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on huomioitu lisäselvityksien tekeminen tarvittaessa kaavatyön aikana.</p> <p>Museovirasto on lausunut yleiskaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 4.9.2017 (MV/232/05.02.00/2017), jossa virasto esitti vedenalaisten kohteiden selvityksen tekemistä. Museovirasto on lausunnossaan 30.8.2019 pitänyt tyydyttävänä ratkaisua, jossa vedenalaiset arkeologiset inventoinnit tehdään vasta asemakaavoituksen yhteydessä, mutta perään-kuuluttanut varhaista selvityksen tärkeyttä. Tornionlaakson museon tiedon mukaan vedenalaisia arkeologisia selvityksiä ei ole suunnittelualueella tehty. Jotta arkeologinen kulttuuriperintö pystytään ottamaan kokonaisvaltaisesti huomioon, tulee kaava-alueella toteuttaa Museoviraston aikaisemmissa lausunnoissaan esittämä vedenalaisen arkeologian inventointi.</p> <p>Hankkeen toteuttajan tulee tilata arkeologinen selvitys alan toimijalta. Inventoinnin kustannuksista vastaa hankkeen toteuttaja. Arkeologisten</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Tässä vaiheessa kaavaprosessia on kaksi toisistaan poikkeavaa vaihtoehtoa. Kaavavaihtoehtoilta on erilaiset liiken-teelliset vaikutukset Vanhaan Puuluotoon, VE1:ssä vaikutukset ohjautuvat enemmän asuinalueen länsipuolelle ja VE2:ssa vaikutukset ohjautuvat Koivuleton tien lähiympäristöön asuinalueella. Kaavoitettavan alueen ja Vanhan Puuluodon väliin jää virkistysaluetta (V).</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Vedenalainen arkeologinen inventointi on toteutettu syksyllä 2025. Raportin perusteella alueelta ei löytynyt huomioitavia arkeologisia jäänöksiä.</p>
---	---

<p>tutkimusten tulee perustua Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeisiin (2020).</p>	
Lapin hyvinvointialue, Lapin pelastuslaitos 27.1.2025	
<p>Koska alueella tullaan mahdollisesti tuottamaan, käsittelemään ja varastoimaan vaarallisia aineita, kohteen saavutettavuus ja pelastustoimen toimintaedellytykset tulee ottaa alueen suunnittelussa huomioon muun muassa siten, että viranomaisilla on alueelle kaksi eri ilmansuunnista olevaa ajoreittiä.</p> <p>Kaava-alueen välittömässä läheisyydessä on muun muassa Puuluodon asutusalue. Asutusalue tulee huomioida, kun arvioidaan laitosten sijoittelua, niiden toimintaan liittyviä riskitekijöitä sekä kemikaalien mahdollisesti aiheuttamia vaara-alueita. Lisäksi kaava-alue mahtuu Outokummun 1,5 kilometrin konsultointivyöhykkeen sisälle. Konsultointivyöhykkeellä tapahtuvasta merkittävämmästä rakentamisesta on pyydetty lausunto Tukesilta ja pelastusviranomaiselta.</p> <p>Alueella tulee varautua sammutusveden riittävään saatavuuteen, sekä sammutusjätevesien johtamiseen ja kokoamiseen ennakolta. Lopullinen tarve muun muassa sammutusveden tarpeeseen riippuu siitä, minkälaista toimintaa alueelle lopulta tulee.</p> <p>Muilta osin pelastusviranomaisella ei ole huomautettavaa.</p>	<p>Huomioidaan asemakaavan laadinnassa.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) 19.3.2025	
<p>Kaavamuutosalueen länsipuolella Röyttän teollisuusalueella sijaitsee viisi Tukesin valvonnassa olevaa laajamittaista vaarallisten kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittavaa kohdetta.</p> <p>Tukesin näkemyksen mukaan kaavamuutokselle ei ole estettä käytössä olevien selvitysten ja valvontatietojen perusteella. Kaavoitettavalle alueelle voi onnettomuustapauksessa levitä vaarallisia pitoisuuksia (AEGL-3) CO ja SO₂ -kaasuja. Outokummun tekemän suuronnettomuusmallinnuksen mukaan CO:n leviämialue ulottuu pisimmillään n. 990 m:n ja SO₂:n leviämialue n. 350 m:n päähän vuotokohdasta Tukes suosittelee tontille, jolle suunnitellaan sijoitettavaksi laajamittainen kemikaalilaitos, kaavamerkinnäksi T/kem tai kaavamääräyksissä mainintaa kaavan soveltuvuudesta kemikaalilaitokselle. Kaavamerkintä mahdollistaa laajamittaisen Seveso III -direktiivin mukaisen suuronnettomuusvaarallisen laitoksen sijoituksen alueelle.</p> <p>Tukes pyytää huomioimaan alueen kaavoituksessa YM:n ohjekirjeessä (YM/501/2015) T/kem -kaava-alueita koskevat suositukset, kuten riskille alttiiden toimintojen sijoitus riittävän etäälle, tuotantolaitosten toiminnan laajenemisvara, evakuointitarpeet ja pelastuslaitoksen toimintaedellytykset.</p> <p>Soveltuva kaava ei yksistään varmista kemikaalikohteen sijoittumista. Tukes arvioi lupakäsittelyssään laitoksen sijoittamisen edellytykset huomioiden mahdollisten onnettomuuksien seuraukset ja seurausten ulottumisen laitosalueen ulkopuolelle.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Huomioidaan.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>

<p>Säteilyturvakeskus (STUK) 20.1.2025</p>	
<p>Suomessa on parhaillaan käynnissä ydinturvallisuussäännöstön kokonaisuusuudistus. Lähtökohta uudistuksessa on, että edellytettävä turvallisuustaso säilyy ennallaan. Uudistuksessa huomioidaan pienydinvoimalaitokset ja muut uudet teknologiat. Turvallisuusvaatimusten on tarkoitus olla uudistuksen jälkeen teknologianeutraaleja ja vähemmän yksityiskohtaisia, jolloin ne eivät tarpeettomasti rajaa erilaisia ratkaisutapoja. Pienydinvoimalaitoksen sijoittaminen kaupunkialueelle voi olla mahdollista, edellyttäen että turvallisuusvaatimukset täyttyvät. Käsite pienydinvoimalaitos on varsin väljä, pitäen sisällään laajan kirjon eri kokoisia ja tyyppisiä laitoksia. Sijaintipaikan soveltuvuuteen vaikuttaakin se, minkälaiset turvallisuusominaisuudet sinne suunnitellulla laitoksella on. Ydinlaitoksen sijaintipaikan soveltuvuuteen vaikuttavat osaltaan mahdolliset ulkoiset tapahtumat, jotka voivat uhata ydinlaitoksen turvallisuutta. Tällaisia voivat olla esim. harvinaiset sääolosuhteet, seismiset ilmiöt, laitoksen ympäristössä tapahtuvien onnettomuuksien vaikutukset sekä muut ympäristöstä tai ihmisen toiminnasta johtuvat tekijät. Koivuluoto Arction sijaintipaikan soveltuvuus alueelle mahdollisesti suunniteltavalle ydinvoimalaitokselle tullaan arvioimaan osana laitoksen luvitusprosessia tuolloin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.</p> <p>Mahdollisten onnettomuustilanteiden varalta tulee ydinvoimalaitoksella olla suojavyöhyke. Suojavyöhyke määritetään siten, että suurella todennäköisyydellä onnettomuustilanteessa ei aiheudu väestön evakuoimistarvetta suojavyöhykkeen ulkopuolella. Suojavyöhykkeen sisällä tarvittavat evakuoimistoimet on voitava toteuttaa tehokkaasti, mistä johtuen suojavyöhykkeeseen kohdistuu maankäytön rajoituksia. Vuonna 2024 uudistetun ydinvoimalaitosten valmiusjärjestelyjä koskevan STUKin määräyksen (STUK Y/2/2024) mukaan ydinvoimalaitoksen edellyttämän suojavyöhykkeen koko määritetään tapauskohtaisesti. Suomen nykyisten ydinvoimalaitosten suojavyöhykkeen koko on aiemman säännöstön edellyttämä 5 km, mutta nykyään suojavyöhykkeen koko voidaan määrittää tätä pienemmäksi. Vaadittavaan suojavyöhykkeen kokoon vaikuttavat suunnitellun ydinlaitoksen ominaisuudet; mitä suurempi mahdollinen radioaktiivisten aineiden päästö onnettomuustilanteessa on, sitä suurempi suojavyöhyke edellytetään. Sijaintipaikkaan suunniteltavan ydinvoimalaitoksen vaatiman suojavyöhykkeen koko tullaan arvioimaan osana laitoksen luvitusprosessia.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Kaava mahdollistaa SMR-laitoksen sijoittamisen tarkastelun T/kem-2-alueelle, mikäli tuleva ydinenergialainsäädäntö sen mahdollistaa. Kaava itsessään ei mahdollista SMR-laitoksen sijoittamista T/kem-2-alueelle. SMR-laitoksen mahdollisia vaikutuksia ei tässä kaavassa arvioida vaan ne toteutetaan tulevan ydinenergialainsäädännön puitteissa erillisenä prosessina.</p>
<p>Meri-Lapin lintutieteellinen yhdistys Xenus ry 15.2.2025</p>	
<p>Kannanotto Koivuluodon kaavoitushankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan</p> <p>Tornionjoen suisto muodostaa alueen, jolla Pohjanlahden sekä Perä-Pohjolan ja Lapin välinen lintujen muutto suppiloituu kapealle alueelle. Suistoalueen ympäristömuutokset vaikuttavat yhtä lailla Suomen, Ruotsin kuin arktisen alueenkin lintukantoihin.</p> <p>Kaavoitusta ohjaavia periaatteita Suomen valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden mukaan on huolehdittava valtakunnallisesti arvokkaiden luonnonperinnön arvojen turvaamisesta. Näin edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>

<p>yhteyksien säilymistä sekä huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Tavoitteiden mukaan myös haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille tulee jättää riittävän suuri etäisyys tai riskejä hallita muulla tavoin.</p>	
<p>Lapin maakuntakaavassa on annettu koko maakuntakaava-alueetta koskevia suunnittelumääräyksiä, joista seuraavat koskevat Koivuluodon kaava-alueita: Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, arvokkaat maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt sekä kiinnitettävä erityistä huomiota rakennetun ympäristön laatuun.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Maisemallisesti herkillä alueilla, kuten maankohoamisrannikolla, jokien ja järvien rannoilla ja arvokkaimmilla vaara-alueilla sekä pääteiden matkailupalvelualueiden, retkeilyreittien ja taajamien läheisissä metsissä metsänkäsitteilytoimenpiteet on suunniteltava huolellisesti ottaen huomioon maiseman ominaispiirteet ja pyrittävä välttämään suuria muutoksia. Voimassa olevassa yleiskaavassa Koivuluodon alue on jaettu seuraaviin osiin: ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimistojen alue (TT), teollisuus- ja varastoalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY), virkistysalue (V), virkistysalue, joka turvaa Natura-alueen suojeluperusteita (V-1), suojaviheralue (EV), luonnonsuojelualue (SL), energiahuollonalue (ET), vesialue (W) ja ohjeellinen satama-alue (LS).</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Yleiskaavan mukaisella maankäytöllä pyritään turvaamaan alueen luotoarvot minimitasolla. Kaavan suojelu- virkistys- sekä suojavirkistysalueilla säilytetään merkittävimmät luontoalueet kartalla, muttei käytännössä niiden luontoarvoja, koska myös reunavaikutus tulee suunnittelussa ottaa huomioon. Luontainen maankohoaminen on saanut aikaan maaston peitteisyyden lisääntymistä alueella. Mikäli alueelle sijoitetaan teollisia toimintoja, tulee se vaikuttamaan pohja- ja pintavesien kertymiseen merkittävästi, jolla tulee olemaan alueen suojelua kiihdyttävä vaikutus. Käytännössä tämä tulee vähentämään luonnon monimuotoisuutta alueella.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Hankealueen sisälle sekä sen itäpuoliselle ranta-alueelle sijoittuu Natura 2000 –verkoston luonnonsuojelualueita pitäen sisällään IBA- ja FINIBA-alueita. Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaan Natura-arviointi on tehtävä, mikäli hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty verkostoon.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Alueella voimassa olevan osayleiskaavan yhteydessä on toteutettu Natura-arviointi 2019.</p>
<p>Koska kyseessä on mahdollistava asemakaava, ei kaavoituksen yhteydessä tehdä ympäristövaikutusten arviointia (YVA). YVA tehdään tarvittaessa erikseen jokaisen asemakaavoitetulle alueelle sijoittuvan yrityksen osalta laitospohjaisesti. Kokonaisvaltaiselle ympäristövaikutusten arvioinnille ja luontoarvojen esiin nostamiselle ajankohta on liian myöhäinen. Lisäksi hanke toteutuessaan vaikeuttaa EU:n Suomen alkuperäisten luontotyyppien säilyttämiseksi määrittämän 30% ennallistamisvaatimuksen toteuttamista.</p>	<p>Todetaan.</p>

<p>Xenus ei hyväksy alueelle rakennettavan tuulivoimaloita, vaan edellyttää pelkästään matalaa ja pinnoiltaan heijastamatonta linnuille törmäysturvallista rakentamista, mikä on BirdLifen kansainvälinen suositus. Tulevaisuuden suunnitelmien varalle Xenus suosittelee pienimuotoisen modulaarisen ydinreaktorin toteutuksessa fuusioprosessia fission sijasta.</p> <p>Alueen luontoarvot Alueelle sijoittuu kansainvälisesti tärkeä lintualue IBA- alue (FI023) ja kansallisesti tärkeä lintualue FINIBA-alue (910011). Alkunkarinlahti – Koivuluodonjuova muodostavat kosteikkokokonaisuuden, jolla on viime vuosina pesinyt Suomen uhanalaisluokituksessa mukana olevista lajeista mm. tukkasotka (EN), nokikana (EN), mustakurkku-uikku (EN), heinätavi (EN), sekä haapana (VU), Muuttoaikana alueella tavataan säännöllisesti äärimmäisen uhanalaisia (CR) suokukkoa sekä punasotkaa. Koivuluodon metsäalueella pesivinä tavataan hömötiaista (EN), tervapääskyä (EN), viherpeippoa (EN), varpuspöllöä (VU) sekä pajusirkkua (VU). Hyönteissyöjälajit esiintyvät yhtenäisen kosteikkoalueen ympärillä yksilömääriltään poikkeuksellisen runsaina. Koivuluodon alue on yksi harvoista mereen rajoittuvista metsäalueista Perämeren pohjukassa. Nykyasussaan se tarjoaa hyvän suoja- ja levähdysalueen mm varpuslinnuille ja petolinnuille niiden muuton valtavyöhykessä. Alkunkarinlahti on alueellamme merkittävä luonto- ja lähivirkistysalue, joka pitkälti esteettömänä kohteena tarjoaa luontoelämyksiä sekä lähialueen asukkaille että luontomatkailijoille. Alueen luontoarvo muodostuu sekä kosteikoista että niiden länsipuolisesta metsäalueesta, jolla on suuri merkitys myös teollisuuden ja asutuksen välisenä suojavyöhykkeenä. Mikäli kaavamuutos etenee toteutukseen, on vaarassa, että suurin osa yleiskaavan mukaisista suojelu- ja virkistysalueista leikkautuu pois. Myös Koivuluodon suojavaikutus jokisuiston itäpuolisille alueille, mm. Pajukari-Uksei –Natura-alueelle sekä jokihaarojen ja saarten loma-asutukselle häviää.</p> <p>Meri-Lapin Lintutieteellinen Yhdistys Xenus ry teki kesällä 2024 Lapin ELY-keskukselle linnustoselvityksen Alkunkarinlahti- Pajukari- Uksei – Natura-alueella. Tulosten mukaan alueilla esiintyy yhä kansainvälisesti (IBA) tai kansallisesti (FINIBA) merkittävien alueiden kriteerilintulajeja, eikä alueen suojelullinen arvo muutenkaan ole viime vuosina laskenut. Laaja havaintoaineisto palvelee alueen linnustollisen arvon relevanttina dokumenttina ja on yhdistyksemme kautta käytettävissä.</p> <p>Näkemyksemme mukaan edellä mainitut sekä hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassakin mainitut kaavoitusta ohjaavat periaatteet eivät toteudu kaava-alueen suunnitelmassa. Vähintään edellyttämme kaava-alueen rajauksen siirtämistä länteen siten, että teollisten toimintojen suora vaikutus Alkunkarin-Koivuluodonjuovan kosteikkoalueeseen minimoituu. Olemme syvästi huolissamme yhden toimialueemme merkittävimmän lintukohteen tulevaisuudesta.</p>	<p>Kaavoitettavalle alueelle ei osoiteta erillisiä kokonaisia lavallisia tuulivoimaloita, mutta mahdollistetaan lavattomat tuuliturbiinit rakennusten katoille. Kaavamääräyksissä huomioidaan rakennusmassojen maksimikorkeudet ja heijastamattomat suuret julkisivupinnat.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Asemakaava noudattaa voimassa olevan osayleiskaavan mukaista maankäyttöä myös suojelu- ja virkistysalueiden osalta.</p> <p>Asemakaavoitettavalla alueella huomioidaan FINIBA- ja IBA-alueet.</p> <p>Kaavan vaikutukset arvioidaan valmisteluvaiheessa.</p> <p>Alueelle on toteutettu voimassa olevan osayleiskaavan laadinnan yhteydessä erilaisia selvityksiä, joita täydennetään tarvittaessa asemakaavan edellyttämään tarkkuuteen.</p>
<p>Digita Oy 24.1.2025</p>	
<p>Kaavoitettavaksi suunnitellulle alueelle tulee merkittävää teollisuutta, jalosteiden tuotannon ja energiatuotannon toimintoja. Alueen tulevan matkaviestinverkon kuuluvuuden ja -kapasiteettitarpeen vuoksi</p>	<p>Alueelle osoitetaan EMT-aluevaraus.</p>

kaava-alueelle on tarve varata EMT-aluevaraus matkaviestiverkon mastolle ja laitetilalle. Tulevat toiminnot ovat myös tärkeitä kohteita turvallisuuden näkökulmasta, joten toimiva ja laadukas matkaviestiverkko on tärkeä alueella. Ohessa liitekuvassa alustava esitys sijainnille, jonka sisällä mastoalue voisi sijaita.	
Tornion Energia Oy 24.3.2025	
Suunnitellun asemakaava-alueen sisällä, nykyisen Koivuletontien varressa sijaitsee Tornion Energian 20 kV:n ilmalinja liitteen kartan mukaisesti. Linjalle tulisi muodostaa rasite, mikäli sellaista ei tällä hetkellä ole. Linjan varoetäisyydet huomioitava myös alueen rakennusvaiheessa.	Huomioidaan. 20 kV:n ilmalinja kulkee pääasiassa puisto- ja katualueella, lukuun ottamatta T/kem-2-alueen itäosassa, johon osoitetaan rasite.

Mielipiteet:

Yksityinen mielipide 12.3.2025	
Olen tutustunut suunnitelmaanne asemakaavan muutokseen, kaavamuutokset sisältämät hankkeet tuovat alueelle melu ja saastehaittoja sekä lisääntyvä liikenne myös omat riskinsä. Nämä haitat sekä tonttini yli kulkevat suunnitelmat laskevat asuintoni ja tonttini arvoa. Ehdotan että siirrätte suunnitelmaanne kaavamuutosta kauemmaksi omistamistani maista.	Kiinteistön länsireunalle on osoitettu kaavoitettavan alueen toteuttamisen kannalta välttämätön katu- ja ratayhteysvaraus, joka on voimassa olevan yleiskaavan muutoksen mukainen.
Yksityinen mielipide 16.3.2025	
<p>Omistamme kesämökin Tornion kaupungin vuokratontilla.</p> <p>Kaavasuunnitelmasta käy ilmi, että Mustanlahdentien mökkialueen välittömään läheisyyteen on tulossa Outokummun terästehtaan suuri laajennus, joka sisältää mm ydinvoimalan suunnitelman ja paljon muuta raskasta teollista toimintaa. Tämä oli meille täysi yllätys. Asumme Oulussa ja emme seuraa Tornion tapahtumia. Sanomattakin on selvää, että tällainen teollinen toiminta kesämökkialueen välittömässä läheisyydessä tekee mökkeilyn sietämättömäksi, jopa mahdottomaksi. Olemme jo keski-ikäisiä ihmisiä matkalla kohti vanhuutta, olimme aikeissa yrittää myydä kesämökkimme tulevana (tänä)keväänä ja kesänä mutta tämän kaupungin ja Outokummun suunnitelman edessä sellainen ajatus tuntuu utopistiselta. Kuka ostaisi kesämökin ydinvoimalan naapurista? Ihmeelliseltä tuntuu se, että kaupunki kutsui meidät kesämökkintontin vuokrasopimuksen uusimiseen pari vuotta sitten. Kukaan eikä mikään silloin kertonut meille tällaisen teollisuussuunnitelman tulosta mökkimme läheisyyteen. Olisimme tämän tietäen voinut jättää sopimuksen uusimatta.</p> <p>Mielestämme teollisuusalue tulee liian lähelle mökkialuetta ja se tappaa alueen virkistyskäytön mahdollisuudet ja romahduttaa kesämökin arvon. Vastustamme asemakaavamuutosta. Alueella on luonnonsuojelualuetta ja myös Perämeren kansallispuisto.</p> <p>Ymmärrämme kuitenkin, että yksityisellä ihmisellä on mahdotonta vastustaa isoa teollisuushanketta. Niinpä haluamme mökistämme eroon, emme halua tällaista perintöä jättää jälkeläisille.</p> <p>Nyt olemme miettineet seuraavaa vaihtoehtoa ja ehdotamme Tornion kaupungille:</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Kaupungin ja Outokummun välinen kiinteistökaupan esisopimus on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.1.2024 § 147, jonka jälkeen on asemakaava asetettu vireille. Esisopimus allekirjoitettu 20.3.2024.</p> <p>Oleva asutus, ml. loma-asutus ja luonnonsuojelualueet huomioidaan asemakaavoituksessa.</p>

<p>Tornion kaupunki lunastaa mökkimme, ja tontin vuokrasopimus puretaan. Mökin ym. piharakennusten hinnasta pääsemme varmasti sopimukseen.</p> <p>Emme keksi mitään muuta keinoa millä pääsisimme mökistämme eroon. Toivomme vastausta kirjeeseemme.</p>	<p>Kaava-alueen ulkopuolella sijaitsevien kiinteistöjen hallintakysymykset (vuokra/myynti yms.) eivät kuulu kaavaprosessiin. Annettu mielipide on välitetty asiasta vastaavalle kaupungin maankäyttöinsinööreille.</p>
--	--

Ruotsin viranomaislausunnot

Haparanda stad 31.3.2025 (käännetty tekoälyllä suomeksi)	
<p>Haaparannan kunnan näkemykset Haaparannan kunta suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti suunnitelmiin ja hankkeisiin, jotka edistävät taloudellista kehitystä Tornionlaaksossa sekä Haaparannan ja Tornion alueella. Kunta arvioi, että SMR-reaktoreiden kehittäminen alueella on tällä hetkellä hypoteettista, eikä siihen ole mahdollista vielä ottaa kantaa. Haaparanta kuitenkin korostaa, että myöhemmässä vaiheessa on erityisen tärkeää esittää selkeästi perustelut tällaiselle kehitykselle ja sen merkitys laajemmassa kontekstissa. Haaparanta odottaa saavansa nähtäväkseen tulevia kaavaluonnoksia.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Turvallisuus, valmius ja pelastustoimi Suunnitellulla toiminnalla on jo normaaliolosuhteissa vaikutuksia päästöjen lisääntymisen kautta ympäristöön ja terveyteen, mutta myös riskien ja onnettomuuksien näkökulmasta arvioimme toiminnan mahdollisesti vaikuttavan voimakkaasti Haaparannan kaupungin maantieteelliseen alueeseen ja kunnallisiin toimintoihin, erityisesti pelastustoimeen, joka todennäköisesti joutuu vastaamaan mahdollisten onnettomuustilanteiden seurauksiin. Tämä näkökulma halutaan erityisesti tuoda esiin, koska se saattaa helposti jäädä huomiotta, kun pääpaino on ymmärrettävästi ympäristö- ja terveysvaikutuksissa.</p>	<p>Kaavassa edellytetään rakennuskohtaiset pelastussuunnitelmat rakentamislupavaiheessa. Suunnitelmissa tulee ottaa huomioon vaikutukset ja yhteistyö Ruotsin kanssa.</p>
<p>Samalla kun tämä lausuntopyyntö saapui Haaparannan kaupungille, olemme etsineet tietoa SMR-teknologiaan liittyvistä riskeistä, mutta emme ole löytäneet kattavaa analyysiä. Ehkä Säteilyturvakeskuksen vastaus samaan lausuntopyyntöön antaa meille paremman käsityksen siitä, mistä on kyse.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>On ilmeistä, että SMR-reaktorien riskit ovat pienemmät kuin suurten ydinvoimaloiden, koska niissä on vähemmän radioaktiivista materiaalia ja niihin sisältyy passiivisia turvallisuusratkaisuja, ja ne on helpompi jäähdyttää tai kapseloida. Samalla ei ole olemassa julkisesti saatavilla olevia analyyskejä siitä, mitä riskejä näihin reaktoreihin silti liittyy ja miten mahdollinen onnettomuus SMR-reaktorissa voisi toteutua. Tämän epämääräisen tietopohjan perusteella on haastavaa ottaa kantaa niihin riskeihin, joita näemme ympäristön ja terveyden kannalta, ja miten meidän organisaatiomme ja maantieteellinen alueemme tulisi suhtautua niiden hallintaan.</p>	<p>Merkitään tiedoksi. Kaava mahdollistaa SMR-laitoksen sijoittamisen tarkastelun T/kem-2-alueelle, mikäli tuleva ydinenergialainsäädäntö sen mahdollistaa. Kaava itsessään ei mahdollista SMR-laitoksen sijoittamista T/kem-2-alueelle. SMR-laitoksen mahdollisia vaikutuksia ei tässä kaavassa arvioida vaan ne toteutetaan tulevan ydinenergialainsäädännön puitteissa erillisenä prosessina.</p>
<p>Koska muuta aineistoa ei ole ollut saatavilla, olemme perustaneet arviomme Ruotsin kansalliseen valmiussuunnitelmaan ydinonnettomuuksien varalle. Suunnitelma perustuu Ruotsin nykyisiin</p>	

<p>suuriin ydinvoimaloihin, eikä sitä ehkä voi suoraan soveltaa SMR-laitoksiin, mutta se antaa kuitenkin viitteitä siitä, mitä valmiusjärjestelmältä vaaditaan ydinvoimalaonnettomuuden yhteydessä. Siinä kuvataan muun muassa vastuiden ja roolien jakautuminen ydinonnettomuudessa Ruotsin alueella. Siinä todetaan myös, että "Ruotsin ulkopuolella tapahtuva onnettomuus, joka vaikuttaa Ruotsin alueeseen, käsitellään samalla tavalla kuin Ruotsissa tapahtunut onnettomuus."</p> <p>Tämän toimivuus käytännössä edellyttää, että paikallisilla ja alueellisilla toimijoilla on käytettävissään tarvittavat henkilöstöresurssit ja välineet, koulutus, harjoitukset sekä vakiintunut yhteistyö. Meidän näkökulmastamme tämä tarkoittaa, että sekä me että lääninhallituksemme olemme pitkän ja resurssi-intensiivisen valmisteluprosessin edessä. Näemme myös, että Suomessa Arctico-laitoksen onnettomuuden varalle laadittavaan valmiussuunnitelmaan on otettava mukaan myös ruotsalaiset toimijat.</p> <p>Kaikki toimet välittömästä hälyttämisestä tehokkaaseen onnettomuuden hallintaan ovat mitä suurimmassa määrin sekä Suomen että Ruotsin etu.</p> <p>Lausuntopyynnön jakelulistalta puuttuu mielestämme useita merkittäviä tahoja, kuten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ruotsin hallitus • Sosiaalhallitus • Maatalousvirasto • Elintarvikevirasto • Poliisi • Työsuojeluvirasto • Ilmatieteen laitos (SMHI) • Rannikkovartiosto • Svenska kraftnät • Puolustusvoimat 	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Espoon sopimuksen mukaisesti Tornion kaupunki toimittaa materiaalit SYKE:lle, joka lähettää lausuntopyynnön ja materiaalit edelleen Naturvårdsverket:lle. Naturvårdsverket pyytää lausunnot ja mielipiteet.</p>
<p>Länsstyrelsen Norrbotten 31.3.2025 (käännetty tekoälyllä suomeksi)</p>	
<p>Lääninhallituksen lausunto</p> <p>Lääninhallitus katsoo, että Ruotsin tulisi osallistua jatkossa ympäristövaikutusten arviointiprosessiin.</p> <p>Tällä asemakaavalla pyritään mahdollistamaan toimintoja, joilla on suuri potentiaali vaikuttaa luonnonympäristöihin ja lajeihin, esimerkiksi metallien tuotanto ja jalostus, energiantuotanto, polttoaineiden ja kemikaalien tuotanto sekä pienikokoisen modulaarisen ydinreaktorin rakentaminen. Asemakaavaprosessissa ei laadita erillistä ympäristövaikutusten arviointiselostusta (YVA), mutta asiakirjojen mukaan suunnitelman toteutuksen vaikutukset ja seuraukset tullaan tutkimaan ja arvioimaan. Vaikutusarviointi kattaa muun muassa ympäristölliset, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset, joiden alustavasti arvioidaan koskettavan myös Ruotsia. Lääninhallitus arvioi, että myös maisemakuva Ruotsin puolella voi muuttua.</p> <p>Ympäristövaikutusten arviointimenettely toteutetaan tarvittaessa erikseen kunkin yksittäisen toiminnan osalta, joka tulee hyödyntämään asemakaava-aluetta.</p> <p>Luonnonympäristö</p> <p>Lääninhallitus katsoo, että asemakaavan vaikutuksia on arvioitava</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>

<p>luonnonympäristöön ja lajeihin (sekä maalla että vedessä) sekä suojelualueisiin.</p> <p>Ruotsille on annettava mahdollisuus lausua ympäristövaikutuksista myöhemmissä lupakäsittelyissä niille toiminnoille, joita suunnitellaan.</p> <p>Yhteiskuntaturvallisuus Kaava-alue sijaitsee lähellä Ruotsin rajaa ja ei kaukana Haaparannan kaupungista.</p> <p>Kaavan tarkoituksena on mahdollistaa vetyhankkeet, hiilidioksidin käsittely, metanolin tuotanto, metallien tuotanto ja jalostus, energiantuotanto sekä polttoaineiden ja kemikaalien tuotanto, joilla voi olla vaikutuksia lähialueeseen monin tavoin.</p> <p>Mahdollisessa onnettomuustilanteessa Ruotsin pelastustoimen voi olla tarpeen hoitaa seuraukset Ruotsin lain (2003:778) onnettomuuksien ehkäisystä mukaan. Suuremmissa tapahtumissa voi olla kyse rajat ylittävästä pelastustoiminnasta, joka on otettava huomioon suunnittelussa ja selvitettävä, mitä lainsäädäntöjä sovelletaan.</p> <p>Lääninhallitus näkee, että kaavoitus saattaa aiheuttaa ympäristövaikutuksia, esimerkiksi terveyteen ja turvallisuuteen liittyen. On useita seikkoja, jotka tekevät Ruotsin osallistumisesta jatkosuunnitteluun olennaista erityisesti muuttuvaan ilmastoon liittyen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alueelle on tarkoitus pitkäjänteisesti perustaa useita teollisia toimintoja, jotka todennäköisesti altistuvat muuttuvan ilmaston vaikutuksille • Useat toiminnot ovat ympäristölle vaarallisia • Alue sijaitsee vesistöjen ja vesialueiden välittömässä läheisyydessä • Ruotsin näkökulmasta on tärkeää tutkia ja analysoida, miten tulevat sademäärien ja hydrologisten olosuhteiden muutokset voivat vaikuttaa saastumisen leviämiskäynnin kaava-alueen ulkopuolelle Ruotsiin sekä onko olemassa edellytyksiä leviämiseksi topografian tai veden välityksellä 	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Kaavassa edellytetään rakennuskohtaiset pelastussuunnitelmat rakentamislupavaiheessa. Suunnitelmissa tulee ottaa huomioon vaikutukset ja yhteistyö Ruotsin kanssa.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Ympäristöluvitusten vaativissa laitoksissa tarkastellaan myös valtakunnan rajat ylittäviä vaikutuksia. Kaavaprosessissa on pyritty huomioimaan ja ehkäisemään ilmastovaikutuksia.</p>
<p>Sámediggi 31.1.2025 (käännetty tekoälyllä suomeksi)</p>	
<p>Saamelaiskäräjien näkemykset Kaava-alue sijaitsee alle 3 km päässä Ruotsin rajasta, ja Liehittäjän paliskunnan poronhoito voi vaikuttaa toiminnasta. Porot häiriintyvät erilaisista infrastruktuuri- ja ihmistoiminnoista jopa 12 km:n etäisyydellä.</p> <p>Saamelaiskäräjillä ei ole asiantuntemusta ydinvoiman alalta, mutta saamelaiskulttuuriin, erityisesti poronhoitoon ja muihin saamelaistoimintoihin, vaikutti voimakkaasti Tšernobylin ydinvoimalaonnettomuus vuonna 1986. Vaikka nyt suunnitteilla oleva ydinreaktori on pienempi, Saamelaiskäräjät katsoo, että poronhoito Ruotsin puolella on otettava huomioon ja kuvattava, samoin kuin ne toimenpiteet, joihin toiminnanharjoittaja aikoo ryhtyä mahdollisten vahinkojen lieventämiseksi saamelaisten kulttuurin, poronhoidon ja muiden saamelaisten elinkeinojen osalta mahdollisen onnettomuuden sattuessa.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>

<p>Saamelaiskäräjät katsoo, että ympäristövaikutusten arviointi on tarpeen rajanläheiselle poronhoidolle ja että Ruotsin tulee osallistua jatkossa ympäristövaikutusten arviointiprosessiin. Saamelaiskäräjillä on ohjeistuksia siitä, miten kuulemiset ja ympäristövaikutusten arviointien laadinta tulisi toteuttaa suhteessa saamelaisten maankäyttöön.</p> <p>Osallistaminen ja kuuleminen Asianomaisella paliskunnalla on oikeus osallistumiseen ja sen tulee voida vaikuttaa päätöksentekoon, kun suunniteltu toiminta koskee saamelaisten perinteistä aluetta. Toiminnanharjoittajan tulee käydä suoraa vuoropuhelua asianomaisten saamelaisten kanssa suunnitelluista hankkeista. Tämä tarkoittaa, että:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuuleminen tapahtuu varhaisessa vaiheessa. • Asianomaisen paliskunnan on saatava riittävästi tietoa hankkeesta, jotta se voi tehdä perustellun päätöksen hankkeesta ja halutessaan antaa siihen ”vapaan ja tietoon perustuvan suostumuksensa”. • Paliskunnalle on taattava mahdollisuus tehokkaaseen osallistumiseen ja todelliseen vaikuttamiseen. Tehokkaalla osallistumisella tarkoitetaan: aikataulullisia edellytyksiä, taloudellisia resursseja ja sitä, ettei muita tekijöitä ole jo ennalta lukittu. <p>Ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) rajaus saamelaisten maankäytön osalta On tärkeää, että asianomainen paliskunta osallistuu varhaisessa vaiheessa YVA-selostuksen laadintaan, jotta se voi jakaa tietonsa ja näkemyksensä suunnitellusta toiminnasta. Tuulivoiman rakentamista suunnittelevan on ympäristövaikutusten arviointia koskevan lainsäädännön ja ympäristövaikutusten arviointiasetuksen mukaan varmistettava, että YVA-selostus laaditaan vaadittavan asiantuntemuksen avulla. Toiminnanharjoittajalla on siis oltava hyvä ymmärrys saamelaisten olosuhteista ja alueella harjoitettavasta poronhoidosta. Lainsäädäntö edellyttää, että YVA:ssa tarkastellaan monia eri ulottuvuuksia, kuten maisemaa, kulttuuriperintöä, terveyttä ja ympäristöä.</p> <p>Saamelaiskäräjät katsoo, että Akwé: Kon -ohjeita tulee soveltaa negatiivisten vaikutusten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi saamelaiseen kulttuuriin sekä perinteisen tiedon ja tapaoikeuden kunnioittamiseksi, kuten biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen artikloissa 8j ja 10c on vahvistettu. Ohjeistuksen tarkoituksena on antaa jäsenvaltioille ja hallituksille suuntaa siihen, miten alkuperäiskansojen kulttuuriset, ympäristölliset ja sosiaaliset näkökohdat voidaan sisällyttää uusiin ja olemassa oleviin vaikutusten arviointiprosesseihin. Suosittelemme opasta siitä, miten saamelainen maankäyttö sisällytetään YVA-prosessiin: https://www.sametinget.se/4175</p> <p>YVA:ssa / poronhoitoanalyysissa tulisi muun muassa kuvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miten, milloin ja missä poronhoitoa harjoitetaan kyseisellä alueella • Mikä merkitys alueella on poronhoidolle • Kokonaisarvio poronhoidolle aiheutuvista vaikutuksista kyseisen paliskunnan alueella sekä vaikutuksista paliskunnan toiminnallisiin yhteyksiin • Kumulatiiviset, pysyvät, tilapäiset, sosiaaliset ja kulttuuriset vaikutukset • Vaikutukset asianomaisiin valtakunnallisiin intresseihin 	<p>Lisätään kaavaselostukseen vaikutukset poronhoitoon Ruotsin puolella tarkoituksen mukaisessa laajuudessa.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>YVA tehdään tarvittaessa erikseen jokaisen asemakaavoitetulle alueelle sijoittuvan yrityksen osalta laitoskohtaisesti.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Ennaltaehkäisevät ja haittoja lieventävät toimet poronhoidon häiriöiden minimoimiseksi • Nykyinen ja ennustettavissa oleva maankäytön muutos paliskunnan alueella • Mahdolliset vaikutukset viereisiin paliskuntiin • Yhteenvedo kuulemisessa asianomaisen paliskunnan kanssa esiin tulleista asioista 	
<p>Havs och Vatten myndigheten 31.3.2025 (käännetty tekoälyllä suomeksi)</p>	
<p>Meri- ja vesiviranomaisen kanta Meri- ja vesiviranomainen katsoo, että asemakaavan toteuttaminen voi aiheuttaa valtakunnanrajat ylittäviä vaikutuksia Ruotsin etuihin. Näihin etuihin kuuluvat muun muassa kalakanta, ammattikalastuksen valtakunnallinen intressi sekä suojellut alueet. Vaikutusten laajuutta ei kuitenkaan voida arvioida, koska se riippuu siitä, minkälaisia toimintoja asemakaava-alueelle lopulta sijoittuu, kuinka suuria päästöjä nämä toiminnat aiheuttavat sekä mitä suojelutoimia toteutetaan vaikutusten vähentämiseksi.</p> <p>Alueella toimii jo ennestään vesistöihin vaikuttavia toimintoja, ja asemakaava mahdollistaa useiden uusien toimintojen sijoittamisen alueelle. Tulevissa ympäristövaikutusten arvioinneissa on siten tarpeen tarkastella kumulatiivisia vaikutuksia Ruotsin etuihin – sekä jo olemassa olevien että uusien toimintojen osalta – sekä esittää suunnitellut suojelutoimet vaikutusten minimoimiseksi.</p> <p>Perustelut Vaikutukset suojelualueisiin Riippuen siitä, minkälaisia toimintoja asemakaava-alueelle sijoitetaan, suojelualueisiin voi kohdistua erilaisia ja eritasoisia vaikutuksia. Haaparannan saaristossa sijaitsee useita Natura 2000 -alueita, mukaan lukien Haaparannan saariston kansallispuisto. Osa näistä alueista on lähellä tai suoraan Ruotsin ja Suomen rajalla. Alueiden hoitosuunnitelmissa kuvataan uhkatekijöitä, joita ovat esimerkiksi kaikki toiminnot, jotka johtavat haitallisten aineiden, kuten metallien ja orgaanisten ympäristömyrkköjen, päättymiseen meri- tai makeanveden ympäristöön. Esimerkkinä mainitaan teollisuuslaitokset, jotka päästävät metalleja ja ravinteita rannikkoalueelle. Useat näistä suojelualueista kuuluvat myös HELCOMin merellisiin suojelualueisiin (HELCOM MPA 101 – Haparanda Archipelago).</p> <p>Vaikutukset kalastukseen ja ammattikalastuksen valtakunnalliseen intressiin Ruotsin lainsäädännön mukaan tietyt alueet on määritelty valtakunnallisen intressin kohteiksi. Ympäristöbalkin (3 luku 5 §) mukaan alueet, joilla on merkitystä poronhoidolle, ammattikalastukselle tai vesiviljelylle, on suojattava toimenpiteiltä, jotka voivat merkittävästi vaikeuttaa näiden elinkeinojen harjoittamista.</p> <p>Asemakaavan toteutus voi vaikuttaa Ruotsin ammattikalastukseen, koska kaava-alue sijaitsee Tornionjoen merialueella, lähellä joen suistoa – aluetta, joka on Ruotsin lohenkalastuksen kannalta yksittäisesti tärkein pyyntialue ja yksi merkittävimmistä kalastusalueista ammattikalastuksessa</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Laadittavalla asemakaavalla ei katsota olevan vähäistä suurempaa vaikutusta ympäröiville vesialueille.</p>

<p>koko Perämerellä. Alueella on lohien lisäksi merkitystä myös muikun, siian ja silakan kalastuksessa.</p> <p>Tornionjoki tuottaa eniten villilohia kaikista Itämeren villilohijoista. Poikastuotanto on ollut pitkään nousujohteista, ja vuodesta 2016 lähtien arvioidaan vuosittain yli 1,5 miljoonan poikasen vaeltavan joesta – tämä vastaa noin 50 % koko Itämeren villilohen tuotannosta. Arvioiden mukaan 35–45 % Etelä-Itämeren lohista on peräisin Tornionjoesta, mikä tarkoittaa, että niiden osuus rannikkokalastuksen saaliista on merkittävä niin Ruotsin kuin Suomen puolella Perämerta.</p> <p>Tornionjoella harjoitetaan myös merkittävää perinteistä lohienkalastusta käsin ja pyydyksillä (esim. haavit, verkot ja nuotta). Joen alaosassa lohien ja merivaelteisen siian kalastus on tärkeintä, mutta siellä pyydetään myös haukea, ahventa ja muita makean veden kaloja. Joessa esiintyy myös merivaeltava taimenkanta, jonka tilanne on arvioitu heikoksi, mutta joka on viime vuosina osoittanut positiivista kehitystä.</p> <p>Asemakaavan toteutus voi vaikuttaa myös ammattikalastuksen valtakunnallisen intressin alueeseen RI YF 21 KZ, joka kattaa suurelta osin Ruotsin puoleista Tornionjoen merialuetta ja sijaitsee siten kaava-alueen läheisyydessä. Alue on nimetty merkittävänä pyyntialueena Ruotsin ammattikalastukselle ja oli nimityshetkellä yksi kuudesta alueesta, joiden yhteenlasketut saaliit muodostivat 70 % Perämeren ammattikalastuksen arvosta. Tästä syystä kaavan mahdollisia vaikutuksia ammattikalastukseen ja tärkeisiin kalakantoihin tällä alueella tulee selvittää ja kuvata.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Laadittavalla asemakaavalla ei katsota olevan vähäistä suurempaa vaikutusta ympäröiville vesialueille.</p>
<p>Energimyndigheten 25.2.2025 (käännetty tekoälyllä suomeksi)</p>	
<p>Valtion energiaviranomaisella ei ole huomautettavaa asiassa.</p>	<p>Todetaan.</p>
<p>Sjöfartsverket 12.3.2025 (käännetty tekoälyllä suomeksi)</p>	
<p>Lausunto Liikennevirasto on tutustunut kuulemisaineistoon.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaikutus ruotsalaisiin intresseihin Liikennevirasto ei näe vaikutuksia Ruotsin satamiin suuntautuvaan meriliikenteeseen tai muihin ruotsalaisiin meriliikenne-etuihin. • Ympäristövaikutukset, mukaan lukien terveysvaikutukset, jotka koskevat Ruotsia Liikennevirasto ei anna lausuntoa ympäristöä ja terveyttä koskevissa kysymyksissä, vaan ainoastaan saavutettavuuden, liikennöitävyyden ja turvallisuuden osalta Ruotsin väylillä ja vesialueilla. • Tarve Ruotsin osallistumiselle jatkossa ympäristöarviointiprosessiin Liikennevirastolla ei ole tarvetta osallistua jatkossa ympäristöarviointiprosessiin. 	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Boverket 5.3.2025 (käännetty tekoälyllä suomeksi)</p>	
<p>Boverketin kannanotto Boverketilla ei ole huomautettavaa Naturvårdsverketin lausuntopyyntöön ”Rajat ylittävä kuuleminen asemakaavasta, Arctio, Tornion kunta, Suomi, Esbokonventionin pöytäkirjan mukaisesti”.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Boverketin näkemykset Boverket on samaa mieltä kaava-aineiston alustavan arvion kanssa, jonka</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

<p>mukaan kaava voi aiheuttaa ympäristöön, talouteen ja yhteiskuntaan liittyviä vaikutuksia Ruotsin puolella. Suunnittelun varhaisesta vaiheesta johtuen näitä vaikutuksia ei voida vielä arvioida tarkemmin. On kuitenkin tärkeää, että nämä vaikutukset täsmennetään ja kuvataan tarkemmin kaavoituksen edetessä.</p> <p>Boverket katsoo, että suomalaisen asemakaavan mahdollisesti koskettamia ruotsalaisia intressejä voivat ensisijaisesti valvoa muut viranomaiset, kuten Naturvårdsverket, Ruotsin säteilyturvakeskus (Strålsäkerhetsmyndigheten), Pelastuspalvelu- ja suojeluvirasto (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap), Puolustusvoimat, Norrbottenin lääninhallitus ja Haparandan kunta.</p> <p>Boverketin tehtävänä on koordinoida valtakunnallisten intressien viranomaisten työtä ja valvoa maankäytön ja vesialueiden kestäväää käyttöä asetuksen (1998:896) 1a §:n mukaisesti. Koska asia voi aiheuttaa rajat ylittäviä vaikutuksia, Boverket haluaa siksi jatkossakin seurata asian etenemistä.</p>	<p>Espoon sopimuksen mukaisesti Tornion kaupunki toimittaa materiaalit SYKE:lle, joka lähettää lausuntopyyynnön ja materiaalit edelleen Naturvårdsverket:lle. Naturvårdsverket pyytää lausunnot ja mielipiteet.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Strålsäkerhetsmyndigheten 21.3.2025 (käännetty suomeksi)</p>	
<p>Ruotsin säteilyturvaviranomainen (Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM) on tutustunut Tornion kunnan Arctio-alueen asemakaavan kuulemisaineistoon ja toteaa, että viranomaisella on merkittävä intressi seurata tulevaa ympäristövaikutusten arviointiprosessia.</p> <p>Mahdollinen pienikokoisen modulaarisen ydinreaktorin (SMR) tyyppisen ydinlaitoksen sijoittaminen kyseiselle alueelle voi vaikuttaa ruotsalaisiin etuihin ja aiheuttaa ympäristövaikutuksia, jotka koskevat myös Ruotsia.</p> <p>SSM toivoo myös tekevänsä yhteistyötä suomalaisten viranomaisten kanssa mahdollisen tulevan SMR-laitoksen lupaprosessin yhteydessä, voimassa olevan valtiosopimuksen mukaisesti: Ministeritasoinen noottienvaihto ydinenergiailaitosten turvallisuus- kysymyksiä koskevasta yhteydenpidosta Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välisten rajojen läheisyydessä (SÖ 1977:48).</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap 26.3.2025 (käännetty tekoälyllä suomeksi)</p>	
<p>Seuraukset onnettomuusturvallisuudelle MSB huomauttaa, että kaavaehdotuksessa esitetään teollista toimintaa, jossa käsitellään vaarallisia aineita, sekä pienimuotoista modulaarista ydinvoimaa. Kuulemisaineistossa ei kuitenkaan ole esitetty mahdollisia vaikutuksia Ruotsin puolelle sellaisten onnettomuuksien yhteydessä, jotka voivat syntyä näistä teollisista toiminnoista.</p> <p>MSB katsoo, että aineistoa on täydennettävä tältä osin.</p>	<p>YVA tehdään tarvittaessa erikseen jokaisen asemakaavoitetulle alueelle sijoittuvan yrityksen osalta laitoskohtaisesti. Kaavassa edellytetään laitoskohtaiset pelastussuunnitelmat rakentamislupavaiheessa. Suunnitelmissa tulee ottaa huomioon vaikutukset ja yhteistyö Ruotsin kanssa. Kaava mahdollistaa SMR-laitoksen sijoittamisen tarkastelun T/kem-2-alueelle, mikäli tuleva ydinenergiainsäädäntö sen mahdollistaa. Kaava itsessään ei mahdollista SMR-laitoksen sijoittamista T/kem-2-alueelle. SMR-laitoksen mahdollisia</p>

	vaikutuksia ei tässä kaavassa arvioida vaan ne toteutetaan tulevan ydinenergiainsäädännön puitteissa erillisenä prosessina.
Naturvårdsverket 4.7.2025 (käännetty tekoälyllä suomeksi)	
<p>Kuuleminen Ruotsissa Kuulemisasiakirja on lähetetty Ruotsin valtionhallinnon virastoille, Norrbottenin lääninhallitukselle ja Tornion kunnan rajanaapurikunnille, järjestöille ja yleisölle 23. tammikuuta 2025 ja 31. maaliskuuta 2025 välisenä aikana. Kuulemisasiakirjat julkaistiin myös Ruotsin ympäristönsuojeluvirastossa (SEPA) osoitteessa. SEPA on viranomaisen, joka vastaa muun muassa Espoon sopimuksen pöytäkirjan (SEA) 10 artiklasta johtuvien velvoitteiden täyttämistä. SEPA ei kuitenkaan arvioi saatuja lausuntoja Ruotsin yleisen kannan esittämiseksi. Kuulemisten aikana saaduista kommentteista annetaan kattava näkemys liitteenä olevissa lausunnoissa.</p> <p>Päätelmät ja yhteenveto Saatujen huomautusten perusteella suunnitelmalla ja sen toteuttamisella voi olla vaikutuksia Ruotsin etuihin, ympäristöön ja terveyteen. Tämän vuoksi Ruotsi aikoo osallistua jatkosuunnittelumenettelyyn ja jättää huomautuksia strategisesta ympäristöarvioinnista. Seuraavassa vaiheessa SEPA lähettää kuulemisaineiston laajemmalle joukolle, erityisesti jos SMR-suunnitelma säilyy.</p>	<p>Vastineet laadittu edellä.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>